

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 212/2012

Про Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та першочергові заходи щодо її реалізації

З метою створення сприятливих умов для дальшого розвитку в Україні громадянського суспільства, запровадження ефективного механізму взаємодії його інститутів з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на засадах партнерства і взаємної відповідальності, забезпечення здійснення та захисту прав і свобод людини і громадянина, керуючись частиною третьою статті 106 Конституції України, **постановляю**:

1. Затвердити такі, що додаються:

Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні;

План першочергових заходів щодо реалізації Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні.

2. Кабінету Міністрів України привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Указом.

3. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ

24 березня 2012 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Указом Президента України
від 24 березня 2012 року № 212/2012

СТРАТЕГІЯ

державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні

Стратегія державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні (далі – Стратегія) спрямована на реалізацію принципів, пріоритетів, завдань державної політики у сфері розвитку громадянського суспільства. Стратегія визначає концептуальні, взаємодоповнювальні напрями діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо створення належних умов для розвитку громадянського суспільства.

Стратегія спрямована на утвердження громадянського суспільства як гарантії демократичного розвитку держави, запровадження громадського контролю за діяльністю влади, забезпечення незалежної діяльності інститутів громадянського суспільства, посилення їх впливу на прийняття суспільно важливих рішень, створення умов для забезпечення широкого представництва інтересів громадян в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, проведення регулярних консультацій із громадськістю з важливих питань життя суспільства і держави.

1. Загальні положення

За Конституцією Україна є демократичною, соціальною, правовою державою; права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави; держава відповідає перед людиною за свою діяльність; утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Основний Закон України, закріплюючи права і свободи людини і громадянина, визначає невичерпність конституційних прав і свобод.

Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства виходить, зокрема, з необхідності утвердження та забезпечення прав і свобод людини, гарантії яких закріплені у фундаментальних міжнародних документах, насамперед Загальній декларації прав людини, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та відповідних протоколах до неї, Міжнародному пакті про громадянські та політичні права, Міжнародному пакті про економічні, соціальні та культурні права, Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, інших міжнародних документах у цій сфері.

Стратегія виходить із розуміння громадянського суспільства та його інституцій як такого стану суспільства, в якому вільно реалізуються основоположні права і свободи людини і громадянина через різноманітні форми публічної громадської активності та самоорганізації.

Держава і громадянське суспільство в рамках демократичного устрою заінтересовані в діалозі та партнерстві, підвищенні ефективності взаємодії. Без розвиненого громадянського суспільства, зокрема без створення належних умов для забезпечення свободи думки і слова, вільного вираження поглядів і переконань, свободи об'єднань, свободи зборів, участі громадян в управлінні державними справами та місцевому самоврядуванні, держава не створить можливостей для забезпечення функціонування різних моделей демократії участі, що у поєднанні з безпосередньою та представницькою демократією є умовою успішної модернізації, європейської інтеграції та сталого розвитку.

Україною за роки незалежності зроблені певні кроки до розвитку та зміцнення громадянського суспільства.

Регулювання окремих складових політики сприяння розвитку громадянського суспільства забезпечено, зокрема, Законами України «Про об'єднання громадян», «Про соціальний діалог в Україні», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про інформацію», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про молодіжні та дитячі громадські організації», «Про організації роботодавців», «Про органи самоорганізації населення», «Про професійних творчих працівників та творчі спілки», «Про благодійництво та благодійні організації», «Про волонтерську діяльність», «Про свободу совісті та релігійні організації», «Про соціальні послуги», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Процес законодавчого забезпечення у цій сфері в останні роки також має позитивну тенденцію. Так, у 2010 – 2011 роках прийнято Закони України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», «Про доступ до публічної інформації», «Про безоплатну правову допомогу», «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», внесено зміни до Закону України «Про інформацію». Цими актами

визначено, зокрема, засади внутрішньої політики України у сферах розбудови державності, формування інститутів громадянського суспільства, порядок забезпечення права кожного на доступ до інформації суб'єктів владних повноважень, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2007 року № 1035-р схвалено Концепцію сприяння органами виконавчої влади розвитку громадянського суспільства. На реалізацію її положень органами виконавчої влади видано низку відповідних нормативно-правових актів. Реалізуючи державну політику у сфері розвитку демократії участі, Кабінет Міністрів України 3 листопада 2010 року видав постанову № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», якою затвердив Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики.

Проте аналіз розвитку громадянського суспільства в Україні свідчить про наявність комплексу проблем, що є актуальними як для суспільства, так і для держави:

зберігаються тенденції до непрозорості, закритості та забюрократизованості в діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування замість налагодження ефективного діалогу з суспільством;

недосконалість чинного законодавства створює штучні бар'єри для утворення та діяльності інститутів громадянського суспільства;

механізми участі громадськості у формуванні та здійсненні державної політики належним чином не реалізуються;

податкове навантаження не стимулює діяльність і розвиток інститутів громадянського суспільства та їх підтримку вітчизняними благодійними організаціями;

більшість інститутів громадянського суспільства не має доступу до державної фінансової підтримки та вітчизняної благодійної підтримки;

потенціал інститутів громадянського суспільства щодо надання соціальних послуг населенню не використовується.

Діяльність інститутів громадянського суспільства характеризується недостатнім рівнем їх інституційної, фінансової та кадрової спроможності.

Як підсумок, вітчизняними та міжнародними неурядовими організаціями фіксується низький рівень суспільно значущої добровільної активності громадян.

Позитивні приклади налагодження ефективної співпраці між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства є поодинокими, а не системною практикою. Рівень взаємної довіри між владою, підприємницькими колами та інститутами громадянського суспільства є низьким, що проявляється у відчуженості замість солідарної відповідальності за стан суспільного розвитку.

Низький рівень усвідомлення громадянами механізмів демократії участі та самоорганізації у процесі розв'язання суспільних проблем зумовлений відсутністю усталеної демократичної практики. Перешкодами розвитку є також несформована

громадянська культура, низький рівень усвідомлення суспільством таких базових понять, як «громадянське суспільство», «демократія», «верховенство права», розуміння принципу поділу влади, узгодження інтересів, толерантності та пошуку консенсусу, багатоконфесійності і поваги до прав меншин. Досить високим є й рівень суспільної підтримки патерналістського характеру держави.

Процеси розвитку громадянського суспільства на шляху утвердження демократії також потребують повноцінного законодавчого забезпечення з обов'язковим урахуванням міжнародних стандартів у цій сфері, зокрема Рекомендацій Ради Європи щодо правового статусу неурядових організацій в Європі, та кращих європейських практик.

Із цією метою ініціюється комплексний підхід до реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства шляхом затвердження Стратегії.

2. Мета та стратегічні пріоритети державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні

Метою державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні є створення більш сприятливих умов, спрямованих на задоволення інтересів, захист прав і свобод людини і громадянина, далі становлення громадянського суспільства на засадах безпосередньої, представницької демократії, широкого впровадження форм демократії участі, самореалізації та самоорганізації громадян.

Стратегічними пріоритетами державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні є:

сприяння встановленню максимальної відкритості, прозорості та підзвітності суспільству органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування;

зростання соціального капіталу для підвищення рівня взаємодовіри та взаємодії у суспільстві;

створення сприятливих умов для утворення та функціонування інститутів громадянського суспільства;

забезпечення участі інститутів громадянського суспільства у формуванні та реалізації державної, регіональної політики, зокрема, шляхом створення умов для забезпечення широкого ефективного представництва інтересів громадян в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, проведення регулярних консультацій (діалогу) із громадськістю з найважливіших питань життя суспільства і держави;

запровадження громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, посилення впливу інститутів громадянського суспільства на прийняття управлінських рішень та їх реалізацію;

сприяння благодійній, волонтерській діяльності, іншим формам громадської активності та громадянської культури.

Розбудова громадянського суспільства в Україні має орієнтуватися на європейські стандарти забезпечення та захисту прав і свобод людини, зокрема впровадження практики належного врядування, доброчесності, відкритості, прозорості та підзвітності інститутів влади, створення умов для різноманіття суспільних інтересів, у тому числі

економічних, екологічних, соціальних, культурних, релігійних, територіальних тощо, і форм їх вираження (громадські ініціативи, суспільні рухи, асоціації, об'єднання).

Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства має бути спрямована на вдосконалення правових механізмів та практики демократії участі. Тільки через активну участь у суспільних процесах у людини формуються відповідні цінності, тип поведінки щодо необхідності участі у громадському житті.

Демократія участі є інструментом, який сприятиме розвитку існуючих форм безпосередньої і представницької демократії та має стати основою суспільного розвитку.

Влада повинна створити умови для повноцінного забезпечення та стимулювання громадської активності, зокрема, шляхом забезпечення відкритості і прозорості своєї діяльності, залучення громадян та їх об'єднань до формування і реалізації політики на всіх рівнях.

Гармонійне поєднання громадського впливу на прийняття рішень та контролю за діяльністю влади має підвищити рівень суспільної компетентності і довіри до влади, стати гарантією становлення демократії в Україні.

Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні має бути спрямована на використання можливостей громадянського суспільства, зокрема, щодо забезпечення неконфліктних відносин в етнонаціональній, культурній та конфесійній сферах, соціального міжсекторального партнерства між владою, бізнесом та інститутами громадянського суспільства, створення умов для безпосереднього залучення до підготовки управлінських рішень заінтересованих суспільних груп, що сприятиме забезпеченню в державі суспільної злагоди, соціального миру, сталого розвитку та стабільності.

3. Принципи державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні

Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні ґрунтується на принципах:

пріоритету прав і свобод людини;
верховенства права;
рівності та недискримінації;
взаємної відповідальності держави і громадянського суспільства за вирішення завдань розвитку суспільства та держави;
відкритості та прозорості діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування під час здійснення ними своїх повноважень;
партнерства та конструктивної взаємодії держави і громадянського суспільства;
стимулювання громадської активності;
залучення інститутів громадянського суспільства до формування та реалізації державної політики, у тому числі державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства, на всіх рівнях;
невтручання органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в діяльність інститутів громадянського суспільства, у тому числі засобів масової інформації, за винятком випадків, установлених законом.

4. Завдання державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та шляхи їх реалізації

Завданнями реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні є:

приведення національного законодавства щодо діяльності інститутів громадянського суспільства у відповідність з європейськими стандартами;

конституційне закріплення в рамках процесу модернізації Конституції України інститутів громадянського суспільства, основ їх взаємодії з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

сприяння становленню та розвитку мережі інститутів громадянського суспільства у багатоманітності їх форм;

налагодження ефективної взаємодії інститутів громадянського суспільства з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

забезпечення участі громадянського суспільства та його інститутів у процесах формування і реалізації державної, регіональної політики;

впровадження європейських підходів до питань делегування інститутам громадянського суспільства окремих функцій держави щодо реалізації державної політики в гуманітарній та соціальній сферах;

забезпечення умов для активізації участі громадян у процесі підготовки та прийняття управлінських рішень, здійснення ефективного громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, зокрема, щодо запобігання та протидії корупції, підвищення прозорості діяльності цих органів;

підтримка різноманітних форм місцевої демократії;

укорінення громадянської культури та суспільної практики волонтерства і благодійництва, забезпечення сприятливих умов для їх розвитку;

створення системи ресурсного забезпечення сталої діяльності інститутів громадянського суспільства;

підтримка громадських ініціатив, спрямованих на формування культури гендерної рівності, подолання стереотипів щодо ролі та місця чоловіків і жінок у суспільстві.

Реалізація державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні щодо вдосконалення правового регулювання порядку утворення та діяльності інститутів громадянського суспільства передбачає:

спрощення процедур та скорочення строків реєстрації інститутів громадянського суспільства (громадські, благодійні організації, органи самоорганізації населення тощо);

забезпечення права іноземців та осіб без громадянства, юридичних осіб приватного права на свободу об'єднання та заснування і участі в організаціях за професійною ознакою;

надання інститутам громадянського суспільства права здійснювати свою діяльність на всій території України;

запровадження європейських механізмів контролю органів виконавчої влади за діяльністю інститутів громадянського суспільства;

унормування питання щодо безпосереднього здійснення інститутами громадянського суспільства господарської діяльності з метою виконання статутних завдань;

удосконалення процедур проведення місцевих референдумів, мирних зібрань, загальних зборів (конференцій), громадських слухань членів територіальної громади за місцем проживання;

удосконалення правового статусу органів самоорганізації населення, встановлення гарантій їх діяльності;

адаптацію законодавства України у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків до законодавства Європейського Союзу;

створення належних умов для участі молодих громадян через молодіжні громадські організації та об'єднання у розробленні і реалізації державної молодіжної політики та програм, що стосуються молоді.

Реалізація державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні щодо забезпечення організаційних умов для участі громадськості у формуванні та реалізації політики на всіх рівнях і здійсненні громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування передбачає:

запровадження проведення систематичних консультацій з громадськістю у процесі прийняття рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, завчасного оприлюднення проектів відповідних актів на офіційних веб-сайтах цих органів, використання інших механізмів взаємодії;

сприяння роботі громадських рад та інших консультативно-дорадчих органів при органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, удосконалення механізмів їх взаємодії з консультативно-дорадчими органами, зокрема, шляхом розроблення пропозицій щодо внесення змін до Типового регламенту діяльності місцевої державної адміністрації та до чинних регламентів органів виконавчої влади;

створення умов для проведення громадських експертиз діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських антикорупційних експертиз проектів нормативно-правових актів та забезпечення врахування їх рекомендацій;

здійснення методичної підтримки та підвищення організаційної спроможності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації процедур залучення громадськості до формування і реалізації державної, регіональної політики;

розвиток механізмів електронного урядування та електронної демократії;

розвиток механізмів соціального партнерства між владою, бізнесом та інститутами громадянського суспільства;

сприяння залученню інститутів громадянського суспільства до соціального діалогу з питань, які не можуть бути вирішені в рамках трипартизму, вдосконалення механізмів демократії участі у сфері трудових відносин;

удосконалення порядку участі інститутів громадянського суспільства у прийнятті рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, у діяльності громадських рад та інших консультативно-дорадчих органів; здійснення органами виконавчої влади моніторингу громадської думки з питань їх діяльності;

урегулювання питання щодо обов'язковості прийняття органами місцевого самоврядування статутів територіальних громад, в яких передбачаються правові механізми здійснення права членів територіальних громад на реалізацію форм місцевої демократії (загальні збори, громадські слухання, місцеві ініціативи, органи самоорганізації населення тощо);

удосконалення умов для забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, публічності всіх етапів підготовки і прийняття ними рішень, оприлюднення проектів рішень, доступу до інформації про діяльність та рішення зазначених органів.

Реалізація державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні щодо створення економічних стимулів для стабільного функціонування інститутів громадянського суспільства та зміцнення їх економічного потенціалу передбачає:

ефективне застосування та вдосконалення механізмів податкового стимулювання діяльності інститутів громадянського суспільства шляхом запровадження європейських стандартів у визначенні податкового режиму для них;

удосконалення порядку залучення інститутів громадянського суспільства до надання соціальних послуг за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів;

сприяння впровадженню механізмів соціального замовлення з урахуванням кращого вітчизняного та європейського досвіду;

запровадження єдиної методики визначення пріоритетів державної фінансової підтримки інститутів громадянського суспільства;

запровадження єдиного порядку розподілу коштів для державної фінансової підтримки програм та проектів інститутів громадянського суспільства на конкурсній основі;

удосконалення порядку залучення інститутів громадянського суспільства до розроблення та реалізації місцевих цільових програм;

запровадження обов'язкового планування у Державному бюджеті України видатків на державну фінансову підтримку інститутів громадянського суспільства;

забезпечення державного моніторингу та оцінки проектів і заходів, здійснюваних інститутами громадянського суспільства за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів, на основі публічного відпрацювання критеріїв такої оцінки.

Реалізація державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні щодо підтримки волонтерства та благодійництва передбачає:

розвиток волонтерського руху та його дерегуляцію з урахуванням кращої світової практики;

запровадження нових інструментів для здійснення як громадянами, так і юридичними особами благодійної діяльності, зокрема ендавментів, благодійних сервітутів, права благодійних організацій отримувати благодійну спадщину та ставати виконавцями заповітів для реалізації благодійних програм;

удосконалення механізмів контролю за цільовим використанням коштів і майна, переданих на благодійні цілі;

підтримку суб'єктів господарювання та громадян, які надають фінансову допомогу чи здійснюють добровільні пожертвування інститутам громадянського суспільства для розв'язання проблем, що мають важливе суспільне значення;

здійснення необхідних заходів щодо прискорення процесу приєднання України до Європейської конвенції про довгострокову волонтерську службу.

Реалізація державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні щодо підвищення рівня громадянської та правової культури передбачає:

надання населенню правових консультацій з питань створення та правового регулювання діяльності інститутів громадянського суспільства;

сприяння участі осіб з особливими потребами в діяльності інститутів громадянського суспільства, впровадження соціальної моделі інвалідності;

запровадження в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах навчальних курсів з питань розвитку громадянського суспільства в Україні;

сприяння проведенню органами місцевого самоврядування, органами самоорганізації населення просвітницьких заходів щодо поширення інформації про можливості місцевої демократії;

забезпечення взаємодії з інститутами громадянського суспільства у поширенні ідеї нетерпимості до проявів корупції, у пропагуванні переваг правомірного способу поведінки в усіх сферах суспільного життя;

активізацію комплексних заходів правової освіти громадян, популяризацію серед населення участі громадян у діяльності інститутів громадянського суспільства.

5. Механізми реалізації Стратегії

Заходи щодо реалізації Стратегії, органи, відповідальні за їх виконання, та строки виконання цих заходів визначаються у Плані першочергових заходів щодо реалізації Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні (далі - План першочергових заходів), а також у щорічних планах із реалізації Стратегії (далі - щорічні плани), які затверджуються Президентом України за поданням

Координаційної ради з питань розвитку громадянського суспільства (далі - Координаційна рада).

Реалізація положень Стратегії, виконання Плану першочергових заходів, щорічних планів, моніторинг та оцінка стану їх виконання здійснюються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Органи виконавчої влади під час розроблення та реалізації нормативно-правових актів, програм, планів та окремих заходів керуються Стратегією.

Моніторинг та оцінка стану виконання Плану першочергових заходів, щорічних планів, аналізування ефективності реалізації Стратегії, підготовка пропозицій щодо актуалізації її положень, коригування Плану першочергових заходів, щорічних планів покладаються на Координаційну раду.

Інститути громадянського суспільства беруть участь у реалізації Стратегії, зокрема, шляхом:

членства в Координаційній раді;

подання Координаційній раді, органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування пропозицій щодо реалізації Стратегії;

залучення їх органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування до виконання заходів із реалізації Стратегії;

здійснення моніторингу, оцінки та громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації Стратегії, виконання Плану першочергових заходів, щорічних планів.

Органи виконавчої влади створюють умови для здійснення громадського моніторингу та оцінки стану реалізації Стратегії, виконання Плану першочергових заходів, щорічних планів.

В органах виконавчої влади функції із забезпечення реалізації Стратегії здійснюються структурними підрозділами, відповідальними за взаємодію з громадськістю.

Наукове супроводження реалізації Стратегії здійснюється Національним інститутом стратегічних досліджень із залученням у разі потреби інших наукових установ, неурядових аналітичних центрів.

Національний інститут стратегічних досліджень із залученням представників інститутів громадянського суспільства готує та подає на розгляд Координаційної ради щорічну доповідь про стан розвитку громадянського суспільства в Україні.

Результати аналізу ефективності реалізації Стратегії, загального моніторингу та оцінки стану виконання Плану першочергових заходів, щорічних планів, щорічна доповідь про стан розвитку громадянського суспільства в Україні можуть бути підставою для актуалізації положень Стратегії, коригування Плану першочергових заходів, щорічних планів, прискорення здійснення відповідних заходів.

6. Фінансове забезпечення реалізації Стратегії

Стратегія реалізується за рахунок бюджетних коштів, а також інших джерел, не заборонених законом.

7. Очікувані результати

Короткостроковими очікуваними результатами виконання Стратегії до 2015 року є:

створення сприятливих законодавчих, фінансових, податкових та організаційних умов для утворення та функціонування інститутів громадянського суспільства;

забезпечення інституційної спроможності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування до ефективної взаємодії з інститутами громадянського суспільства.

Довгостроковими очікуваними результатами виконання Стратегії до 2020 року є:

переважне забезпечення відкритості, прозорості та підзвітності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування;

підвищення рівня взаємодовіри та взаємодії між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства;

забезпечення участі інститутів громадянського суспільства у формуванні та реалізації державної, регіональної політики, створення умов для забезпечення широкого ефективного представництва інтересів громадян в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, проведення регулярних консультацій (діалогу) із громадськістю з найважливіших питань життя суспільства і держави;

запровадження громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, посилення впливу інститутів громадянського суспільства на прийняття управлінських рішень та їх реалізацію;

забезпечення сприятливих правових, фінансових, податкових та організаційних умов для здійснення благодійної, волонтерської діяльності, інших форм громадської активності, підвищення рівня громадянської культури;

підвищення якості та адресності соціальних послуг шляхом залучення до їх надання інститутів громадянського суспільства.

Глава Адміністрації Президента України Сергій ЛЬОВОЧКІН

ЗАТВЕРДЖЕНО

Указом Президента України
від 24 березня 2012 року № 212/2012

ПЛАН

першочергових заходів щодо реалізації Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні

1. З метою належної реалізації конституційних прав і свобод людини і громадянина, приведення у відповідність з європейськими стандартами національного законодавства щодо діяльності інститутів громадянського суспільства, зокрема в частині спрощення

процедур їх реєстрації, запровадження європейських механізмів контролю за діяльністю інститутів громадянського суспільства, забезпечення їх сталого функціонування, сприяння розвитку місцевої демократії:

1) забезпечення за участю Координаційної ради з питань розвитку громадянського суспільства супроводження у Верховній Раді України проектів законів України:

про громадські організації (реєстр. № 7262-1);

Міністерство юстиції України

Термін – до прийняття Закону

про благодійництво і благодійні організації (реєстр. № 6343);

Міністерство культури України

Термін – до прийняття Закону

про порядок організації і проведення мирних заходів (реєстр. № 2450) з урахуванням рекомендацій Венеціанської Комісії та законопроекту Комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права про свободу мирних зібрань;

Міністерство юстиції України

Термін – до прийняття Закону

про місцевий референдум (реєстр. № 7082);

Міністерство юстиції України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України

Термін – до прийняття Закону

про внесення змін до деяких законів України щодо участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, вирішенні питань місцевого значення (реєстр. № 3654);

Міністерство юстиції України

Термін – до прийняття Закону

2) підготовка та подання в установленому порядку проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» (нова редакція), в якому передбачити, зокрема, вдосконалення правового регулювання процедур проведення загальних зборів (конференцій) жителів територіальної громади за місцем проживання та встановлення додаткових гарантій діяльності органів самоорганізації населення;

Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства,
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та
житлово-комунального господарства України

Термін – вересень 2012 року

3) підготовка та подання в установленому порядку проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання процедур консультацій з громадськістю в процесі підготовки проектів нормативно-правових актів;

Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства,
Міністерство юстиції України

Термін – вересень 2012 року

4) підготовка та подання в установленому порядку проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо вдосконалення механізму забезпечення гарантій залучення громадськості до прийняття рішень органами місцевого самоврядування;

Кабінет Міністрів України

Термін – вересень 2012 року

5) підготовка та подання узагальненої інформації щодо фінансової підтримки діяльності інститутів громадянського суспільства за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, у тому числі щодо додержання Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених громадськими організаціями та творчими спілками, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 року № 1049;

Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з питань
розвитку громадянського суспільства

Термін – вересень 2012 року

6) удосконалення Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених громадськими організаціями та творчими спілками, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 року № 1049, передбачивши розширення сфери застосування конкурсів для визначення отримувачів фінансової підтримки;

Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з питань
розвитку громадянського суспільства

Термін – вересень 2012 року

7) узагальнення і подання інформації щодо надання фінансової підтримки за рахунок місцевих бюджетів громадським організаціям інвалідів та ветеранів, їх спілкам, молодіжним і дитячим громадським організаціям;

Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з питань
розвитку громадянського суспільства

Термін – грудень 2012 року

8) підготовка проекту Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо надання об'єднанням громадян на конкурсних засадах фінансової підтримки для виконання завдань державної, регіональної політики;

Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства

Термін – вересень 2012 року

9) підготовка та внесення пропозицій щодо запровадження механізму державного замовлення на надання об'єднанням громадян соціальних послуг на конкурсних засадах.

Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства

Термін – жовтень 2012 року

2. З метою підвищення ефективності взаємодії держави з інститутами громадянського суспільства і забезпечення умов їх співпраці на засадах партнерства та взаємовідповідальності:

1) розроблення і внесення в установленому порядку проектів регіональних цільових програм сприяння розвитку громадянського суспільства;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська, Севастопольська міські державні адміністрації

Термін – грудень 2012 року

2) підготовка і подання узагальненої інформації про створення та діяльність громадських рад, утворених при центральних і місцевих органах виконавчої влади, пропозицій щодо комплексу системних заходів з удосконалення їх роботи, у тому числі в частині вдосконалення правового регулювання процедур взаємодії громадських рад та органів виконавчої влади;

Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства

Термін – червень 2012 року

3) підготовка і подання узагальненої інформації щодо участі молодіжних громадських організацій та їх об'єднань у розробленні, здійсненні державної молодіжної політики, програм, що стосуються молоді, та пропозицій щодо активізації діяльності цих організацій, об'єднань у здійсненні державної молодіжної політики, участі у програмах, що стосуються молоді;

Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська, Севастопольська міські державні адміністрації

Термін – серпень 2012 року

4) аналіз практики діяльності структурних підрозділів органів виконавчої влади, відповідальних за зв'язки з громадськістю, за результатами такого аналізу вжиття додаткових заходів щодо вдосконалення їх діяльності, належного, в тому числі організаційно-технічного та кадрового, забезпечення;

Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади,
Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська,
Севастопольська міські державні адміністрації

Термін – липень 2012 року

5) розроблення та запровадження навчальних програм підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування з питань взаємодії органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування із громадськістю у процесі формування і реалізації державної, регіональної політики;

Національне агентство України з питань державної служби

Термін – червень 2012 року

6) запровадження проведення оцінки результатів діяльності органів виконавчої влади, їх структурних підрозділів за напрямом «робота з громадськістю»;

Кабінет Міністрів України

Термін – жовтень 2012 року

7) розроблення і запровадження допоміжних (сателітних) рахунків національних рахунків, які дадуть змогу вести окремі облік, моніторинг та оцінку статистичних даних про інститути громадянського суспільства, що діють у всіх інституційних секторах;

Державна служба статистики України

Термін – серпень 2012 року

8) підготовка і проведення міжнародної науково-практичної конференції з питань впровадження європейських стандартів щодо взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства, а також наукових конференцій і круглих столів з питань розвитку громадянського суспільства;

Національний інститут стратегічних досліджень,
Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства

Термін – грудень 2012 року

9) проведення оцінки стану імплементації вимог Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля.

Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з питань

розвитку громадянського суспільства, Міністерство екології та природних ресурсів України

Термін – листопад 2012 року

3. З метою впровадження практики волонтерства, забезпечення сприятливих умов для його розвитку:

1) підготовка та надання інформації щодо стану виконання Закону України «Про волонтерську діяльність» і пропозицій стосовно його вдосконалення;

Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства, Міністерство культури України, Міністерство соціальної політики України, Державна служба молоді та спорту України

Термін – червень 2012 року

2) опрацювання питань щодо розроблення державної цільової програми розвитку волонтерської діяльності, зокрема, стосовно:

сприяння проведенню заходів національного значення, спрямованих на популяризацію волонтерського руху, визнання праці та суспільних досягнень волонтерів, проведення щорічного конкурсу «Волонтер року»;

соціальної допомоги, соціальної підтримки, соціальної реабілітації, соціальної профілактики, охорони здоров'я, охорони навколишнього природного середовища, збереження культурної спадщини;

Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства, Міністерство соціальної політики України, Державна служба молоді та спорту України, Міністерство культури України

Термін – серпень 2012 року

3) опрацювання питань стосовно розроблення державних цільових програм щодо розвитку інформаційного простору у сферах забезпечення доступу до інформації для людей із особливими потребами, захисту дітей від впливу шкідливої інформації, що передається засобами масової інформації, сприяння розвитку вітчизняних теле- та радіопрограм для дітей та юнацтва.

Кабінет Міністрів України за участю Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

Термін – вересень 2012 року

4. Підготовка з метою розвитку соціального партнерства між владою, бізнесом і громадянським суспільством та внесення пропозицій щодо впровадження механізмів налагодження комунікацій між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства, суб'єктами господарювання.

Кабінет Міністрів України, Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства

Термін – вересень 2012 року

5. Для підвищення рівня громадянської та правової культури:

1) забезпечення взаємодії з інститутами громадянського суспільства у питаннях поширення серед населення ідеї нетерпимості до проявів корупції, пропагування переваг правомірної поведінки в усіх сферах суспільного життя;

Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади,
Рада міністрів Автономної Республіки Крим,
обласні, Київська, Севастопольська міські державні адміністрації

Термін – грудень 2012 року

2) розроблення методичних матеріалів щодо запровадження в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах навчальних курсів з питань розвитку громадянського суспільства в Україні;

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Термін – вересень 2012 року

3) розроблення та запровадження на регіональному рівні комплексних заходів правової освіти громадян, зокрема з метою популяризації серед населення участі громадян у діяльності інститутів громадянського суспільства.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим,
обласні, Київська, Севастопольська міські державні адміністрації

Термін – грудень 2012 року

Глава Адміністрації Президента України С.ЛЬОВОЧКІН